

เอกสารรับฟังความคิดเห็น
เลขที่ อทง. 9/2564

เรื่อง

การกำหนดคุณสมบัติผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี และการกำหนดให้ผู้ลงทุนต้อง
ผ่านการทดสอบความรู้ (knowledge test) ก่อนลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

เผยแพร่เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564
สำนักงานได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก www.sec.or.th

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น วันที่ 27 มีนาคม 2564

ท่านสามารถส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะ หรือติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก
เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ดังนี้

1. นายเอกฤทธิ ศรีกันทรมาศ โทรศัพท์ 0-2263-6509 อีเมล ekarit@sec.or.th
2. นายชวิน งามรัตน์กาญจน์ โทรศัพท์ 0-2033-9816 อีเมล chawin@sec.or.th

สำนักงาน ก.ล.ต. ขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2033-9999

ส่วนที่ 1 บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) ให้ความสำคัญกับการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุนอย่างเหมาะสม โดยสำหรับการลงทุนในผลิตภัณฑ์ตลาดทุนต่าง ๆ สำนักงาน ก.ล.ต. ได้พิจารณากำหนดกลไกเพื่อจำกัดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ลงทุน ด้วยมาตรการที่เป็นสากล โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์การลงทุนนั้น ตัวอย่างเช่น การจำกัดกลุ่มผู้ลงทุนให้อยู่ในวงจำกัดโดยอนุญาตให้เฉพาะผู้ลงทุนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถลงทุนได้¹ หรือมาตรการจำกัดวงเงินการลงทุน² เป็นต้น

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 บัญญัติให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วย (1) โทเคนดิจิทัล และ (2) คริปโทเคอร์เรนซี โดยตามพระราชกำหนดดังกล่าว “คริปโทเคอร์เรนซี” หมายถึง หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าบริการ หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งจากการติดตามพัฒนาการในช่วงที่ผ่านมา สำนักงาน ก.ล.ต. พบว่า คริปโทเคอร์เรนซีส่วนใหญ่จะไม่มีปัจจัยพื้นฐานหรือกิจการใด ๆ รองรับ การซื้อขายแลกเปลี่ยนในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลจึงมักเป็นเพียงการเก็งกำไรและราคามีความผันผวนสูง จึงมีความเสี่ยงในระดับที่สูงกว่าผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนอื่น ๆ

อย่างไรก็ดี เนื่องจากคริปโทเคอร์เรนซีเป็นนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ ซึ่งมีวิวัฒนาการรวดเร็วในระยะเวลาอันสั้น ประกอบกับช่วงที่ผ่านมาราคาของคริปโทเคอร์เรนซีมีการปรับตัวขึ้นอย่างมากทำให้มีผู้ลงทุนหน้าใหม่เข้ามาให้ความสนใจลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีเพื่อหวังผลตอบแทนที่รวดเร็วโดยอาจไม่มีความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์อย่างเพียงพอ รวมถึงอาจไม่มีความสามารถในการรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

ดังนั้น เพื่อให้มีกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนที่เหมาะสม สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ในลักษณะเดียวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนอื่น สำนักงาน ก.ล.ต. จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี รวมทั้งกำหนดให้มีการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการลงทุน (knowledge test) ก่อนการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

¹ ตัวอย่างเช่น หุ้นกู้ที่ไม่จัดอันดับความน่าเชื่อถือ (unrated bond) หรือตราสาร Basel II เป็นต้น

² ตัวอย่างเช่น หุ้นและหุ้นกู้คราวด์ฟันดิง เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ (Intended outcome)

เพื่อให้มีกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนที่เหมาะสม โดยผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงการลงทุนที่สอดคล้องกับความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถในการรับความเสี่ยง และเพื่อเป็นการลดโอกาสในการเกิดความเสียหายต่อผู้ลงทุน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล

ส่วนที่ 3 หลักการที่เสนอ

3.1 การกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี

โดยที่การพิจารณาความสามารถในการรับความเสี่ยงของผู้ลงทุนสำหรับผลิตภัณฑ์การลงทุนอื่น ๆ จะพิจารณาจากปัจจัยหลัก 2 ประการ ได้แก่ 1) ฐานะการเงินของผู้ลงทุน ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการรับผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุน และ 2) ความรู้ ความเข้าใจในการลงทุน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ลงทุนรู้เท่าทันการลงทุน และลดโอกาสในการเกิดความเสียหายจากการลงทุนได้ สำนักงาน ก.ล.ต. จึงมีแนวคิดที่จะกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีจาก 2 ปัจจัยข้างต้น โดยผู้ลงทุนที่สามารถลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีได้ ต้องมีทั้งคุณสมบัติด้านฐานะการเงินและด้านความรู้ประกอบกัน ดังนี้

(1) คุณสมบัติด้านฐานะการเงิน ได้แก่

ก. มีรายได้ต่อปี ไม่นับรวมกับคู่สมรส ตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป หรือ

ข. มีสินทรัพย์สุทธิ (net worth) ตั้งแต่ 10 ล้านบาท โดยไม่นับรวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยประจำ หรือ

ค. มีมูลค่าการลงทุนในหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือสินทรัพย์ดิจิทัล (port size) ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป

(2) คุณสมบัติด้านความรู้ โดยจะต้องเป็นผู้ลงทุนที่มีประสบการณ์ลงทุนในคริปโท

เคอร์เรนซี หรือ มีประสบการณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ เป็น professional ตามที่สำนักงานกำหนด*

* ได้แก่ บุคลากรในธุรกิจตลาดทุน ตามประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เช่น ผู้แนะนำการลงทุน ผู้วางแผนการลงทุน นักวิเคราะห์การลงทุน เป็นต้น หรือเป็นผู้ทดสอบผ่านหลักสูตรด้านการลงทุน เช่น Chartered Financial Analyst (CFA) Certified Investment and Securities Analyst (CISA) Chartered Alternative Investment analyst (CAIA) หรือ Certified Financial Planner (CFP) เป็นต้น

ในกรณีผู้ลงทุนลักษณะอื่นที่ไม่เข้าข่ายข้อกำหนดข้างต้น จะไม่สามารถลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีได้โดยตรง โดยสามารถลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีผ่านผู้ที่ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล (DA Fund manager)³ เท่านั้น

ทั้งนี้ ในการเปิดบัญชีใช้บริการใหม่ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการเปิดบัญชีไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท

3.2 การกำหนดให้ผู้ลงทุนต้องผ่านการทดสอบความรู้ (knowledge test) ก่อนลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

นอกจากการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีตามหลักการข้างต้น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งคริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัลจะมีความรู้ ความเข้าใจที่เพียงพอเหมาะสม สำนักงาน ก.ล.ต. จึงเห็นควรกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องจัดให้มีการทดสอบความรู้ผู้ลงทุน (knowledge test) ซึ่งครอบคลุมหัวข้อเรื่อง ลักษณะ ความเสี่ยง และผลตอบแทนของสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับเงื่อนไขการใช้บริการ เพื่อประเมินทดสอบความรู้ผู้ลงทุนก่อนเริ่มให้บริการแก่ผู้ลงทุนด้วย โดยผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะสามารถเริ่มให้บริการแก่ผู้ลงทุนได้ต่อเมื่อผู้ลงทุนมีคะแนนการทดสอบความรู้ในแต่ละหัวข้อไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.3 ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

(ก) หลักการตาม 3.1 ไม่ใช่บังคับกับผู้ลงทุนที่ประสงค์จะลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีที่ผู้ออกมีกลไกการกำหนดมูลค่าไว้กับสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงปลอดภัย รวมถึงส่วนผสมของทรัพย์สินดังกล่าว เช่น สกุลเงิน (fiat currency) พันธบัตรรัฐบาล ทองคำ เป็นต้น (stable coin)

(ข) หลักการตาม 3.2 จะใช้บังคับกับผู้ลงทุนที่ประสงค์เปิดบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ยกเว้น การเปิดบัญชีกับผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล (DA Fund manager)

³ ปัจจุบันมีประกาศเกี่ยวกับการอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัลและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจดังกล่าวแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุญาต

ส่วนที่ 4 บุคคลซึ่งอาจได้รับผลกระทบ

ผู้ลงทุนทั่วไปและผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

ส่วนที่ 5 ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นและช่วงระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้บังคับ

สำนักงาน ก.ล.ต. จะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อหลักการข้างต้นเป็นระยะเวลา 30 วัน โดยคาดว่าหลักเกณฑ์จะมีผลใช้บังคับภายในไตรมาส 3 ปี 2564 เป็นต้นไป

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง การกำหนดคุณสมบัติผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี และการกำหนดให้ผู้ลงทุน
ต้องผ่านการทดสอบความรู้ (knowledge test) ก่อนลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-นามสกุล _____ ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท/ องค์กร _____

อาชีพ/ ประเภทธุรกิจ _____

หมายเลขโทรศัพท์ _____ หมายเลขโทรสาร _____

e-mail address _____

สถานะของผู้ให้ข้อคิดเห็น

☐ ผู้ลงทุนทั่วไป/ ผู้ลงทุนสถาบัน	☐ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน
☐ บริษัทจำกัด / บริษัทมหาชน จำกัด	☐ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
☐ บริษัทจดทะเบียน	☐ ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล
☐ บริษัทหลักทรัพย์	☐ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____	

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไปฝ่ายส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเงิน

สำนักงาน ก.ล.ต.

เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

หรือ e-mail: ekarit@sec.or.th และ chawin@sec.or.th

*** สำนักงาน ก.ล.ต.ขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***

ความคิดเห็น

1. การกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี ให้ต้องมีคุณสมบัติด้านฐานะการเงินและด้านความรู้
<p>คำถาม : ผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี ควรมีคุณสมบัติด้านใดบ้าง (โปรดเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว)</p> <p>☐ ด้านฐานะการเงิน และ ด้านความรู้ <u>ประกอบกัน</u></p> <p>☐ ด้านฐานะการเงิน หรือ ด้านความรู้ <u>อย่างใดอย่างหนึ่ง</u></p> <p>☐ ด้านฐานะการเงิน เพียงอย่างเดียว</p> <p>☐ ด้านความรู้ เพียงอย่างเดียว</p> <p>☐ ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี (ข้ามไปข้อ 1.3)</p> <p>ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม</p> <hr/> <hr/> <hr/>
1.1 รายละเอียดคุณสมบัติด้านฐานะการเงินที่ท่านเห็นว่าผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีควรมี
<p>➤ มีรายได้ต่อปี ไม่นับรวมกับคู่สมรส</p> <p>☐ เห็นด้วย</p> <p style="padding-left: 20px;">☐ ตั้งแต่ <u>1 ล้านบาท</u> ขึ้นไป ☐ จำนวนอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____</p> <p>☐ ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัตินี้</p>
<p>➤ มีสินทรัพย์สุทธิ (ไม่นับรวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยประจำ)</p> <p>☐ เห็นด้วย</p> <p style="padding-left: 20px;">☐ ตั้งแต่ <u>10 ล้านบาท</u> ขึ้นไป ☐ จำนวนอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____</p> <p>☐ ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัตินี้</p>
<p>➤ มีมูลค่าการลงทุนในหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือสินทรัพย์ดิจิทัล (port size)</p> <p>☐ เห็นด้วย</p> <p style="padding-left: 20px;">☐ ตั้งแต่ <u>5 ล้านบาท</u> ขึ้นไป ☐ จำนวนอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____</p> <p style="padding-left: 20px;">☐ กรณีต้องการให้นำรวมการลงทุนอื่น ๆ โปรดระบุ _____</p> <p>☐ ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัตินี้</p>
<p>➤ คุณสมบัตินี้ด้านฐานะการเงินอื่น ๆ (โปรดระบุลักษณะและมูลค่า)</p> <hr/> <hr/>

ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
1.2 รายละเอียดคุณสมบัติด้านความรู้ ที่ท่านเห็นว่าผู้ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีควรมี
<ul style="list-style-type: none"> ➤ เป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เช่น ผู้แนะนำการลงทุน ผู้วางแผนการลงทุน นักวิเคราะห์การลงทุน เป็นต้น <ul style="list-style-type: none"> ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัตินี้
<ul style="list-style-type: none"> ➤ เป็นผู้ลงทุนที่มีประสบการณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า <ul style="list-style-type: none"> ☐ เห็นด้วย <ul style="list-style-type: none"> ☐ ไม่น้อยกว่า 2 ปี ☐ จำนวนอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ☐ ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัตินี้
<ul style="list-style-type: none"> ➤ เป็นผู้ลงทุนที่มีประสบการณ์ลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี <ul style="list-style-type: none"> ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัตินี้
<ul style="list-style-type: none"> ➤ เป็นผู้ทดสอบผ่านหลักสูตรด้านการลงทุน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) <ul style="list-style-type: none"> ☐ เห็นด้วย <ul style="list-style-type: none"> ☐ Chartered Financial Analyst (CFA) ☐ Certified Investment and Securities Analyst (CISA) ☐ Chartered Alternative Investment analyst (CAIA) ☐ Certified Financial Planner (CFP) ☐ หลักสูตรอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ☐ ไม่เห็นด้วยกับคุณสมบัตินี้
<ul style="list-style-type: none"> ➤ คุณสมบัติด้านความรู้อื่น ๆ (โปรดระบุ) <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
1.3 การกำหนดจำนวนเงินเปิดบัญชีขั้นต่ำ		
☐ เห็นด้วย ☐ จำนวนเงินเปิดบัญชีขั้นต่ำ 1,000 บาท ☐ จำนวนอื่น ๆ (โปรดระบุ) _____ ☐ ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดจำนวนเงินเปิดบัญชีขั้นต่ำ		
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
1.4 การกำหนดให้ผู้ลงทุนที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด สามารถลงทุนใน คริปโทเคอร์เรนซีได้ผ่านผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล	เห็นด้วย ☐	ไม่เห็นด้วย ☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
2. การกำหนดให้ผู้ลงทุนต้องผ่านการทดสอบความรู้ (knowledge test) ก่อนการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล	เห็นด้วย ☐	ไม่เห็นด้วย ☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		

3. ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		